

PM 2014: RVII (Dnr 314-1322/2014)

Rätt funktion på rätt plats (trafikledning)

Remiss från Trafikverket

Remisstid den 5 december 2014

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ” Rätt funktion på rätt plats (trafikledning)” hänvisas till vad som sägs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Daniel Helldén anför följande.

Ärendet

Trafikverket har sänt ut remissen Rätt funktion på rätt plats (trafikledning). Trafikledningen på väg och järnväg är en viktig komponent för att transportsystemet ska fungera. Trafikledningen ansvarar för att transportererna kommer fram säkert och effektivt. Uppgiften är att styra och övervaka trafiken, leverera trafikinformation och se till att akuta fel och störningar åtgärdas snabbt. Utredningen har genomlyst behovet av att fortsätta modernisera trafikledningen för att stärka leveransförmågan ytterligare avseende funktionerna trafikstyrning, trafikinformation, operativ ledning, anläggningsövervakning och eldriftövervakning.

Remissen kan läsas i sin helhet på [Trafikverkets hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och trafiknämnden. Trafikkontoret har svarat genom ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret anser att Trafikverkets tänkta placering med en av landets fyra tågledningscentraler i Stockholm är positiv för det regionala samverkansprogrammet samt välkomnar insatser som adresserar ökad funktionalitet och kvalitet i den svenska järnvägsorganisationen.

Trafikkontoret anser att utredningen utgör ett utmärkt förslag för den framtida vägtrafikledningen som kommer stärka leveransförmågan till medborgare och näringsliv.

Mina synpunkter

Det pågår eller planeras för en stor utbyggnad av pendeltåg, tunnelbana och spårväg, tillsammans med satsningar på ett bättre busstrafiksystem i Stockholm. Ännu fler

satsningar i kollektivtrafiken kommer att krävas fram till år 2025 för att klara både befolkningstillväxt och uppställda miljömål i Stockholm. Rätt funktion på rätt plats är exempel på en sådan satsning som kan möjliggöra ett fungerande infrastruktursystem och möjlighet att uppnå miljömålen trots stor befolkningstillväxt och samtidiga byggnationer.

Det pågår redan arbete inom Stockholms stad, bland annat genom den för trafikkontoret och Trafikverket partsgemensamma verksamheten, Trafik Stockholm, för att uppnå huvudinriktningarna i utredningen. Inriktningen att vägtrafikledningen framledes ska trafikstyra så att kollektiv- och cykeltrafiken optimeras och prioriteras, så som föreslås i utredningen, ligger helt i linje med stadens framkomlighetsstrategi. Väl fungerande infrastruktur för transporter är grundläggande för stadens besöks- och turistnäring samtidigt som tillgängligheten för staden som arbetsmarknad växer, till gagn för både regionen och landet som helhet.

Trafikverkets tänkta placering med en av landets fyra tågledningscentraler i Stockholm är positiv för det regionala samverkansprogrammet som bedrivs i Stockholms län. I det regionala programmet är trafikverket med verksamhetsområdena järnväg och väg en mycket viktig part. Det är positivt med de insatser som kan väntas leda till att järnvägens driftsäkerhet och konkurrensförmåga stärks.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ” Rätt funktion på rätt plats (trafikledning)” hänvisas till vad som sägs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 26 november 2014

DANIEL HELLDÉN

Bilaga

Remissen, sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Trafikverket har sänt ut remissen Rätt funktion på rätt plats (trafikledning). Trafikledningen på väg och järnväg är en viktig komponent för att transportsystemet ska fungera. Trafikledningen ansvarar för att transportererna kommer fram säkert och effektivt. Uppgiften är att styra och övervaka trafiken, leverera trafikinformation och se till att akuta fel och störningar åtgärdas snabbt. Utredningen har genomlyst behovet av att fortsätta modernisera trafikledningen för att stärka leveransförmågan ytterligare avseende funktionerna trafikstyrning, trafikinformation, operativ ledning, anläggningsövervakning och eldriftövervakning.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och trafiknämnden. Trafikkontoret har svarat genom ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 november 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Utredningen ”Rätt funktion på rätt plats” behandlar förslag till Trafikverkets organisation avseende framförallt trafikcentraler och systemfrågor. Stadsledningskontoret välkomnar insatser som adresserar ökad funktionalitet och kvalitet i den svenska järnvägsorganisationen. Väl fungerande infrastruktur för transporter är grundläggande för stadens besöks- och turistnäring samtidigt som tillgängligheten för staden som arbetsmarknad växer, till gagn för både regionen och landet som helhet.

Stadsledningskontoret anser att Trafikverkets tänkta placering med en av landets fyra tågledningscentraler i Stockholm är positiv för det regionala samverkansprogrammet som bedrivs i Stockholms län. I det regionala programmet är trafikverket med verksamhetsområdena järnväg och väg en mycket viktig part.

Stadsledningskontoret har dock inga särskilda synpunkter på de övriga organisatoriska slutsatser och förslag som framkommer i utredningen, utöver en allmän bedömning att förändringarna till följd av utredningen bör kunna göra det möjligt att arbeta med trafikledning på samma sätt över hela landet och att detta kan leda till att leveransförmågan till medborgare och näringsliv ökar samtidigt som punktligheten förbättras. Stadsledningskontoret är positivt till alla insatser som kan väntas leda till att järnvägens driftsäkerhet och konkurrensförmåga stärks.

I övrigt är det stadsledningskontorets bedömning att utredningens innehåll saknar påverkan på stadens budget, mål eller organisation.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad med vad som anförs stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Trafiknämnden

Trafikkontorets kontorsyttrande daterat den 10 november 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret har framförallt fokuserat på de vägreglaterade delarna i utredningsrapporten. Utredningen utgör ett utmärkt förslag för den framtida vägtrafikledningen som kommer stärka leveransförmågan till medborgare och näringsliv.

Det pågår redan arbete inom Stockholms stad, bland annat genom den för trafikkontoret och Trafikverket partsgemensamma verksamheten, Trafik Stockholm, för att uppnå huvudinriktningarna i utredningen. Huvudmålen i utredningen är:

- att kunder/användares önskemål och behov ska vara utgångspunkt för alla leveranser
- att trafikinformation ska vara samordnad och målgruppsanpassad tvärs trafikslag och trafikhuvudmän
- att utökad operativ samverkan med fler olika trafikaktörer är den rätta vägen för att uppnå störst samhällsnytta genom förbättrad leveransförmåga

Det pågår eller planeras för en stor utbyggnad av pendeltåg, tunnelbana och spårväg, tillsammans med satsningar på ett bättre busstrafiksystem i Stockholm. Ännu fler satsningar kommer att krävas fram till år 2025 för att klara både befolkningstillväxt och sätta miljömål i Stockholm. Rätt funktion på rätt plats är exempel på en sådan satsning som kan möjliggöra ett fungerande infrastruktursystem och möjlighet att uppnå miljömålen trots stor befolkningstillväxt och samtidiga byggnationer.

Samverkan och geografisk områdesindelning

Kontoret anser att utredningen har rätt fokus vid val av var trafikcentralerna ska placeras. Nämligen att den operativa samverkan som är optimal, mellan trafikaktörerna i regionerna, ska vara styrande för var trafikcentralerna ska placeras. Förstärkning av trafikinformationsansvaret med ett uttalat ansvar att samverka med andra trafikinformationsaktörer är också viktig och riktig. Det är angeläget att trafikcentralen i Stockholm redan från början kan utformas så att operativ samverkan med andra myndigheter, entreprenörer, kommuner med flera, kan utvecklas enligt de arbetssätt som utarbetats i Program för samverkan inom Storstockholm.

Inriktningen att vägtrafikledningen framdeles ska trafikstyra så att kollektiv- och cykeltrafiken optimeras och prioriteras, så som föreslås i utredningen, ligger helt i linje med stadens framkomlighetsstrategi. En av nycklarna till ökad leveransförmåga är, enligt trafikkontoret, ett mer intensifierat samarbete med Stockholms landstings trafikförvaltning och dess operatörer.

Det är enligt trafikkontoret positivt att det geografiska ansvarsområdet för Stockholms trafikcentral blir koncentrerat på storstaden och dess möjligheter, problem och teknik (det vill säga ett mindre geografiskt område än dagens ansvarsområde omfattande sju län i östra Sverige).

Högre kompetensnivå

Kontoret har samsyn med utredningen avseende att medarbetarna på trafikcentralerna bör komma att inneha högre kompetensnivå (högskolekompetens) framdeles. Redan under de närmast kommande åren bör vägtrafikcentralerna rekrytera trafikledare med kompetens och utbildning som närmar sig de operativa trafikanalytikerna hos Trafik Stockholm. År 2025 kan arbetsuppgifterna hos trafikledarna i trafikrummet närma sig de operativa trafikanalytikernas arbetsuppgifter med större individuell förmåga att analysera situationer och fatta mer underbyggda beslut.

Utredningsförslaget att vägtrafikåtgärdsplaner tydligare ska prioriteras utifrån miljörestriktioner, information från nya datakällor samt möjliggöra en mer proaktiv störningshantering ligger i linje med vad trafikkontoret arbetar för.

Innehållet i utredningen innebär också att huvudarbetsprocesserna inom Trafik Stockholm: felanmälan, vägtrafikledning och anläggningsövervakning ytterligare kan optimeras (även med andra nya samverkansparter och även eventuella nya tillkommande verksamheter) och därigenom åstadkomma ytterligare större samhälls- och kundnytta.

Anläggningsövervakning

Trafikkontoret anser, liksom utredningen föreslår, att kundleveransen och samhällsnyttan

kan komma att ökas genom att anläggningsövervakningen förstärks genom mer intensifierad förebyggande övervakning, styrning av entreprenörer (exempelvis underhållsentreprenörer), större fokus på det kommunala vägnätet, ökad teknisk övervakning samt ett större ansvarstagande vid olyckshantering.

Möjlig risk: att förlora fokus på leveransförmågan till medborgare och näringsliv

Alla förändringar bör, liksom utredningen föreslår, ha starkt fokus på ökad samhällsnytta och inte eventuella interna myndighetsnyttor. Vid utvecklingen av den regionala ledningen (ROL) som beskrivs i utredningen, är det viktigt att hålla fokus på kund- och samhällsnyttan så att exempelvis minimering av ledtider vid incidenter och händelser, möjliggörs. En aspekt i den optimeringen kan vara att säkerställa att enskilda trafikstyrningsbeslut fattas så nära trafikledaren som möjligt.